

Dr. Yael Ziegler
Dan and Yehuda

Dan in the North, Yehuda in the South The Leonine Tribes

This shiur is dedicated to the memory of my mother, Naomi Ruth Zeiger z"l, whose love for Eretz Yisrael and for Torah was boundless and whose 14th yahrzeit is today, 28 Tammuz. Yehi Zikhra Baruch.

בראשית פרק מט

(ט) גֹּר אַרְיֵה יְהוּדָה מִטֶּרֶף בְּנֵי עֲלִית כָּלֶּע רֶבֶץ כָּאֲרִיָּה וּכְלָבִיא מִי יִקְיָמוּ:

Judah is a lion cub. From the prey, my son, you have arisen. He crouches, he lies down like a lion, and like a lion, who dares to rouse him?

דברים פרק לג

(כב) וַיֹּאמֶר דָּן גֹּר אַרְיֵה יִזְנֶק מִן־הַבָּשָׁן:

And to Dan he said, Dan is a lion cub, who pounces from the Bashan.

1) The Encampment around the Mishkan:

2) Bereishit Rabbah 98:7

גור אריה יהודה, מלמד שנתן לו גבורה של ארי וחוצפה של גוריו.

"Judah is a lion cub." This teaches that He gave [Judah] the strength of a lion and the audacity of its cubs.

3) Bereishit Rabba 93:7

אמר רבי יוחנן בשעה שתפס יוסף הצדיק את בנימין ואמר להם לאחיו האיש אשר נמצא הגביע בידו הוא יהיה לי עבד אמר לו יהודה בנימין את תפוס ושלום בבית

Dr. Yael Ziegler
Dan and Yehuda

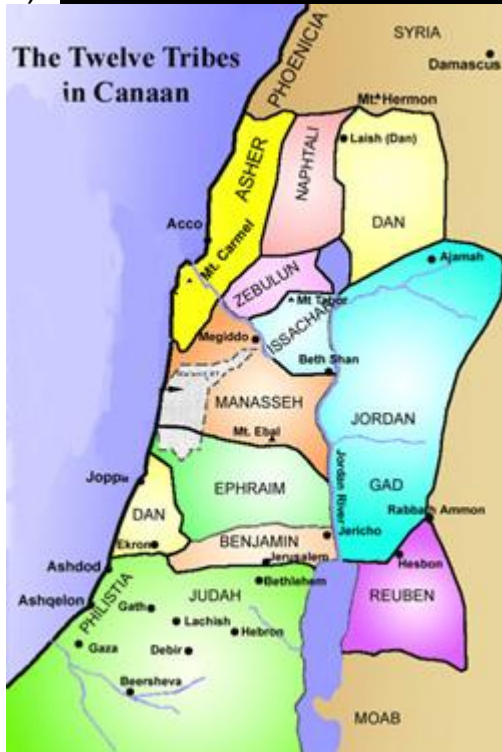
אבא? מיד כעס יהודה ושאג בקול גדול והלך קולו ד' מאות פרסה עד ששמע חושים בן דן וקפץ מארץ כנען ובא אצל יהודה ושאגו שניהם ובקשה ארץ מצרים ליהפך, עליהם אמר איוב (איוב ד) שאגת אריה וקול שחל. שאגת אריה, זה יהודה, שכתוב בו גור אריה יהודה, וקול שחל, זה חושים בן דן, ששניהם נמשלו כארי, שנאמר (דברים לג) ולדן אמר דן גור אריה.

R. Yochanan said. When Joseph captured Benjamin... Judah was angered and roared in a great voice... Hushim the son of Dan heard and leaped from the land of Canaan and came to Judah. The two of them roared together and Egypt seems likely to overturn... he roar of a lion refers to Judah about whom it is written, "Judah is a lion cub," and the cry of a lion is Hushim the son of Dan, both of whom are compared to lions, as it says, "And to Dan he said, Dan is a lion cub."

4) Bimidbar 10:14, 25

(יד) ויסע דגל מחנה בני יהודה בראשנה לצבאתם ועל צבאו נחשון בן עמינדב: ... (כה) ונסע דגל מחנה בני דן מאסף לכל המחנות לצבאתם ועל צבאו אחיעזר בן עמישדי:

5) Map of the Tribes of Israel

6) Sifrei Devarim 355

Dr. Yael Ziegler
Dan and Yehuda

יזנק מן הבשן, מה זינוק זה יוצא ממקום אחד ונחלק לשני מקומות כך שבטו של דן נוטל לו חלק בשני מקומות וכן הוא אומר (יהושע יט מז) ויצא גבול בני דן מהם ויעלו בני דן וילחמו.

7) Sifrei Devarim 355

דן גור אריה, מלמד שסמוך לספר וכל מי שסמוך לספר נמשל לאריות.

Dan is a lion cub. This teaches that he is adjacent to the border and anyone adjacent to the border is compared to a lion.

8) Shemot 31:2, 6

(ב) רֵאָה קִרְאתִי בְשֵׁם בְּצִלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטֵּה יְהוּדָה...
(ו) וְאֲנִי הִנֵּה נֹתְתִי אֹתוֹ אֶת אֶהֱלִיאָב בֶּן אַחִיסָמָר לְמִטֵּה דָן וּבִלְבַב כָּל חֲכָם לֵב נֹתְתִי חֲכָמָה וְעָשׂוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ:

9) Ibn Ezra, Peirush HaKatzar Shemot 31:1

ויאמר הגאון, כי נבחרו אלה שניהם בעבור ששבטם נמשל לאריה. וזה דרך דרש. כי מה טעם לשאלה הזאת? למה נבחרו אלה? בעבור שלא היה בדורם כמוהם:

[Rasag] said that these two were chosen because their tribes are compared to lions...

10) Midrash Tanhum Ki Tisa 13

א"ר חנינא לעולם אל יגיס אדם בכבודו המשכן נעשה בשני שבטים אלו ואף בהמ"ק כן עשוהו שלמה מיהודה וחירם מן שִׁנְאֵר בן אשה אלמנה הוא ממטה נפתלי (מלכים א ז), ובדברי הימים כתיב (ד"ה = דברי הימים = ב ב) בן אשה מן בנות דן שהיה אביו מנפתלי ואמו מן דן.

R. Hanina said.... The mishkan was made by these two tribes [Judah and Dan] and so was the Beit Hamikdash...

11) Bereishit Rabbah 97:9

(ט) גור אריה יהודה אמ' ר' חמא בר' חנינא זה משיח בן דוד שיצא משני שבטים, אביו מיהודה ואמו מן דן, ובשניהן כת' אריות גור אריה יהודה, דן גור אריה (דברים לג כב).

Judah is a lion cub... This refers to Mashiach the son of David who emerged from two tribes: his father is from Judah and his mother is from Dan and about both of the [tribes] it is written [that they are like] lions...

12) Bereishit Rabbah 95

Dr. Yael Ziegler
Dan and Yehuda

ולפי שהיה יעקב אבינו סבור שיהודה הרג את יוסף בשעה שהביא את הכתנת שני ויכירה ויאמר כתנת בני חיה רעה אכלתהו (בראשית לז לג), ואין חיה רעה אלא אריה שנאמ' גור אריה יהודה (שם /בראשית/ מט ט).

Jacob reasoned that Judah killed Joseph when he brought him the cloak, as it says, "And he said, '[That is] the cloak of my son, an evil beast has consumed him!'" (*Genesis* 37:33), and the evil beast refers to a lion, as it says, "Judah is a lion cub" (*Genesis* 49:9).

13) Rashi Bereisht 49:9

(ט) **גור אריה - על דוד נתנבא**, בתחלה גור (שמואל ב' ה ב) בהיות שאול מלך עלינו אתה הייתה המוציא והמביא את ישראל, ולבסוף אריה כשהמליכוהו עליהם, וזהו שתרגם אונקלוס שלטון יהא בשרויא, בתחלתו:

Judah is a lion cub. He prophesied about David...

14) Toldot Yitzchak Devarim 33:22

(כב) ולדן אמר דן גור אריה יזנק מן הבשן.
דן גור אריה יזנק, פירוש ידלג, **הוא שמשון** שהיה בא בפתע והורג בפלשתים בלא הרגשת חיל והשמעת קול.

Dan is a lion cub, who leaps... This is Samson...

15) Kohelet Rabba 1:18

יש שהרבו חכמה לטובתן ויש שהרבו חכמה לרעתן, שהרבו לטובתן משה ושלמה, שהרבו לרעתן דואג ואחיתופל, יש שהרבו גבורתן לטובתן, ויש שהרבו גבורתן לרעתן, שהרבו לטובתן דוד ויהודה, שהרבו לרעתן שמשון וגלית, יש שהרבו עושר לטובתן ויש שהרבו לרעתן, שהרבו לטובתן דוד ושלמה, ושהרבו לרעתן קרח והמן, יש שהרבו בנים לטובתן ויש שהרבו בנים לרעתן, שהרבו לטובתן בני יעקב ודוד, לרעתן בני אחאב ועלי שנא' (שמואל א' ב') ובני עלי בני בליעל וגו', בני אחאב שלא קבלו עליהם עול שמים לא ידעו את ה' שאמרו אין מלכות בשמים.

Some used their wisdom for copious good and some used it copiously for evil. Those who used it for good are Moshe and Shelomo and those who used it for evil are Doeg and Achitofel. Some used their strength for copious good and some used it copiously for evil. Those who used it for good are David and Judah and those who used it for evil are Samson and Goliath...

16) Rashbam Bereishit 49:16

דן ידין עמו. המפרש על שמשון לא ידע בעומק פשוטו של מקרא כלל. וכי יעקב בא להתנבאות על אדם שנפל ביד פלשתים וינקרו את עיניו ומת עם פלשתים בענין רע. חלילה חלילה. אך על שבטו של דן נתנבא שהוא מאסף לכל המחנות וגם

Dr. Yael Ziegler
Dan and Yehuda

ביהושע כתיב והמאסף הולך אחר הארון ולפי שהיה הולך כל הימים בין בימי משה בין בימי יהושע אחר כל הדגלים והיה צריך להלחם עם כל האומות הרודפים אחריהם לזנב כל הנחשלים אחריהם בדרך ולהנקם מן האומות כי גבורים היו.

Dan will judge his nation. [Genesis 49:16] Those who interpret this about Samson have no understanding of the profound meaning of the text at all. Would Jacob prophesy such about a man who fell into the hands of the Philistines, who put out his eyes? [About a man] who died amongst the Philistines in a terrible situation?

17) Sotah 9b

תחילת קלקולו בעזה, דכתיב: +שופטים טז+ וילך שמשון עזתה וירא שם אשה זונה וגו', לפיכך לקה בעזה, דכתיב: +שופטים טז+ וירידו אותו עזתה.

The beginning of [Samson's] corruption was in Gaza... [Judges 16:1]

18) Bereishit Rabbah 98:14

יהי דן נחש עלי דרך, מה נחש זה מצוי בין הנשים, כך שמשון בן מנוח מצוי בין הנשים.

Dan shall be a snake on the road [Genesis 49:17]. Just as a snake is found among women, so Samson the son of Manoach is found among women.

19) Bimidbar Rabba 10

שהיה ממשפחת הדני אינו אומר משבט אלא ממשפחת הדני **מלמד שהיה אביו מן ואמו של מנוח מיהודה** וע"ז אמר יעקב (בראשית מט) דן ידין עמו וגו' כמיוחד שבשבטים זה יהודה לכך הקישו ליהודה שמארץ יהודה היה ואמו היתה מיהודה וכן מנוח היה מן ואשתו היתה מיהודה נמצא שמשון בא משבט דן ומשבט יהודה שכך אמרו אמיה דמשון הצללפוני שמה והיא מיוחסת על שבט יהודה שנא' (ד"ה =דברי הימים= א ד) ושם אחותם הצללפוני.

...This teaches that [Samson's] father was from Dan and his mother from Judah...

20) Bereishit Rabbah 98:14

לפי שהיה יעקב אבינו רואה אותו וסבור בו שהוא מלך המשיח כיון שראה אותו שמת אמר אף זה מת לישועתך קויתי ה'.

Because Jacob saw [Samson] and reasoned that he will be the King Mashiach. When he saw that he died, [Jacob] said, "Even this one dies!?" [Only] in your salvation, I can [retain] hope, God [Genesis 49:18]

21) I Samuel 17:34-37

Dr. Yael Ziegler
Dan and Yehuda

(לד) וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל שָׂאוּל רַעַה הִנֵּה עֲבָדְךָ לְאָבִיו בְּצֹאן וּבָא הָאֲרִי וְאֶת הַדּוֹב וְנָשָׂא שָׂה מִהֶעֶדֶר: (לה) וַיֵּצֵאתִי אַחֲרָיו וְהִכְתִּיו וְהִצַּלְתִּי מִפִּיו וַיִּקָּם עָלַי וְהִחֲזַקְתִּי בְּזַקְנִי וְהִכְתִּיו וְהִמִּיתִיו: (לו) גַּם אֶת הָאֲרִי גַם הַדּוֹב הִכָּה עֲבָדְךָ וְהִנֵּה הַפְּלִשְׁתִּי הָעָרֵל הַזֶּה כְּאֶחָד מֵהֶם כִּי חָרַף מַעֲרַכְת אֱלֹהִים חַיִּים: ס (לז) וַיֹּאמֶר דָּוִד ה' אֲשֶׁר הִצַּלְנִי מִיַּד הָאֲרִי וּמִיַּד הַדָּב הוּא יִצִּילֵנִי מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה ס וַיֹּאמֶר שָׂאוּל אֶל דָּוִד לָךְ וְה' יִהְיֶה עִמָּךְ:

And David said to Saul, Your servant was a shepherd of sheep for his father. And [when] the lion and the bear came and lifted a sheep from the flock, I would go after him and strike him and save [the sheep] from his mouth. And he would rise against me and I would grab hold of his mane and strike him and I would kill him. Your servant killed both the lion and the bear; this uncircumcised Philistine will be like one of them, for he has blasphemed the camps of the living God. And David said, God, who has saved me from the hand of the lion and the hand of the bear, He will save me from the hand of this Philistine.

22) Mechilta DeRabbi Shimon Bar Yochai 17:14

דוד ניתן לו רמז וחש שנא' גם את הארי גם הדוב הכה עבדך (ש"א יז לו) אמר מה אני ספון שהרגתי שלוש בהמות רעות הללו אלא שמא דבר עתיד לערע בישראל ועתידין להנצל על ידי לכך נאמר והיה הפלשתי הערל הזה כאחד מהם (שם).

David is given a hint and he intuitively understand it, as it says: "Your servant killed both the lion and the bear..."